

VIII. ROČNÍK STUDENTSKÉ VĚDECKÉ A ODBORNÉ ČINNOSTI (SVOČ) NA PF UK (2014-2015)

AUTOR SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Lukáš Lev Červinka

NÁZEV SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Mezinárodní postavení Tibetu

OBOR: Mezinárodní právo

POSUDEK VYPRACOVAL: JUDr. Jitka Hanko, M.E.S., LL.M.

1. Hodnocení tématu z hlediska jeho aktuálnosti, praktické použitelnosti a teoretického významu

3/3

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Téma, které si autor soutěžní práce vybral, se řadí k tzv. stále aktuálním tématům, jelikož jejich řešení je natolik složité z různých aspektů, že si pozdrží aktuálnosti pravděpodobně na další léta. Jak uvádí sám autor v závěru, mezi témata podobného charakteru náleží i otázka palestinská, anebo severokorejská. Jde tedy o téma, které je z hlediska mezinárodního práva nejednoznačné v nalezení řešení i uchopení celé problematiky.

2. Hodnocení pojetí práce (systematika, logická stavba, použité metody, prameny)

3/5

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Práce vykazuje poměrně dobrou logickou stavbu i systematiku. Možnosti použitých metod byly ke škodě práce zredukovány silnou tendencí autora v přiklonění se pouze k jednomu pohledu na prozkoumání otázky postavení Tibetu. Autor v úvodu práce naznačil výzkumnou otázku, kterou byla analýza postavení Tibetu před rokem 1951, tedy zda se jednalo o suverénní stát, či nikoliv. A současně zde vzápětí naznačil výzkumnou linii, po které se rozhodl jít. V tomto kontextu je pak psaná celá práce, která se přes jednostranné vidění daného problému v následném textu dostatečně nevypořádává s jinými možnými názory v otázce postavení Tibetu a působí tak, jakoby ani jiné názory nebyly. Obdobně je to i s historickými fakty (viz níže). Mírnou výtku je nutné také učinit k seznamu v práci použité literatury, který je poměrně stručný.

3. Hodnocení formální stránky práce (jazyková úroveň, přehlednost, grafická úprava a technické zvládnutí textu)

4/4

Zdůvodnění bodového hodnocení:

V práci se objevují drobné překlepy, grafická úprava i technické zpracování textu je však jinak dobré.

4. Hodnocení obsahové (věcné připomínky k textu, konfrontace s jinými možnými názory, celkové zvládnutí tématu, zhodnocení závěrů práce, do jaké míry mohou být předmětem diskuse při ústním kole)

5/8

Zdůvodnění bodového hodnocení:

V práci není zcela dostatečně zodpovězena řada otázek, které se k tématu vážou ať už pro výše zmíněný postoj autora k dané problematice, anebo z celkového opomenutí některých historických daností. Z práce nevyplývá například odpověď na základní otázku: Proč vůbec vpadla čínská vojska na území Tibetu v roce 1951, když toto území bylo součástí Číny? Co se rozumí/rozumělo pod pojmem autonomní tibetské území? Z hlediska historického není také dostatečně zhodnocena role Velké Británie v oblasti na počátku 20. století. Stejně tak autor opomněl zmínit, že ve 13. století (které je v práci zmíněno) byl Tibet součástí Mongolska a v té době vzniká vztah označovaný jako čhō-jön – vztah duchovního učitele a jeho světského patrona, tak typický pro Tibet i v jeho následující historii a to i ve vztahu k Číně. Dále pak autor zcela nezmínil, a tudíž se ani nezabýval tím, jaký mají mezinárodněprávně význam skutečnosti, že:

- Tibet měl v období 1913-1949 vlastní správu, kterou tvořila hlava státu – dalajláma, ministerský kabinet kašag, národní shromáždění Cchong-du a četné úřednictvo.
- Tibetský soudní systém byl vytvořen již v 7. století, měl také samostatný systém výběru daní, vlastní měnu a poštovní systém.
- v Tibetu ve zkoumaném období fungovala organizovaná, nezávislá politická moc vládnoucí dle vlastního vnitřního systému. Nebyla formálně, ani politicky nikomu podřízená a byla schopna prosadit svůj vliv nad obyvateli po celém tibetském území. Čína se nijak nepokoušela v tomto období vykonávat svoji správu nad Tibetem.
- Tibet vstupoval suverénně do zahraničních vztahů s Nepálem, Bhútánem, Mongolskem, Indií a ostatními okolními státy. Svědčí o tom i řada mezinárodních smluv.
- Tibet prováděl neomezenou kontrolu průchodu přes své hranice zřízením Kanceláře pro zahraniční záležitosti a vydával i vlastní pas. Řada států tyto pasy uznala jako platné cestovní dokumenty (v r. 1948 Francie, Velká Británie, Indie, Itálie, a s výhradami i USA).
- V lednu 1913 se 13. dalajláma vrátil do Lhasy, odmítl předkládané čínské nároky, nepřijal čínský požadavek správy nad Tibetem a učinil prohlášení, kterým vyhlásil na nově konstituované Čínské republice nezávislost.
- Tři rezoluce Valného shromáždění OSN č. 1353 (XIV) z roku 1959, 1723 (XVI) z roku 1961 a 2079 (XX) z roku 1965 uznaly status Tibetanů jako „lidu“ a právo tibetského lidu na sebeurčení.
- zpráva Mezinárodní komise právníků z roku 1960 uvádí, že při přezkumu důkazů komise v případě Tibetu v období 1913-1949, došlo k naplnění všech podmínek být podle mezinárodního práva uznán státem. V roce 1950 existoval na tomto teritoriu lid, fungující vláda tohoto teritoria, která řídila vnitřní záležitosti bez asistence vnější autority. Od roku 1913 byly zahraniční vztahy Tibetu řízeny pouze tibetskou vládou a podle oficiálních dokumentů země, se kterými Tibet udržoval zahraniční vztahy, uznávala Tibet jako nezávislý stát (Zpráva Mezinárodní komise právníků z roku 1960, zdroj: www.tibinfo.cz).
- například J. Crawford píše, že Tibet byl považován za útvar, který byl od 18. století pod suzerenitou Číny: vztahy tohoto svazku zůstaly nevyjasněné a proměnlivé, přičemž oběma stranám zůstala pravomoc založit nebo ukončit svá práva a závazky. Podle něj je běžná charakteristika suverenity a státnictví na případ Tibet jen stěží aplikovatelná a skutkové podstaty jsou nejasné a kontroverzní. (Viz Crawford, J. The Creation of States in International Law; z dalších teoretiků se „státy pod ochranou“ zabývá se své monografii L. Oppenheim.)

5. Stručně celkové hodnocení práce a celkový počet bodů¹

15/20

Závěrečný komentář:

¹ Celkový počet bodů je součtem bodů udělených v předchozích čtyřech kategoriích.

V návaznosti na výše uvedené je celková úroveň práce autora dobrá. Doporučuji práci k ústní obhajobě s tím, že otázky pro ústní obhajobu jsou uvedeny v předchozí části posudku.

V Říčanech, dne 24. 5. 2015

.....